

Instruks for medicinhandling af Opioider

Gældende for sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter i Center Pleje og Omsorg samt i Boformen "Søparken", Center Familie og Handicap

Baggrund for udarbejdelse af vejledningen	Der er behov for en styrket indsats ifm. dispensering/administration af Opioider. Typiske medicinfejl med Opioider er følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Dobbeltordination, - man overser, at patienten i forvejen får anden behandling med opioid • Manglende dosisreduktion til ældre og til patienter med nedsat nyrefunktion • Gamle smertepastre bliver ikke fjernet og deres placering bliver ikke dokumenteret • Regnefejl ved beregning af dosis • Forveksling af styrker (fx 5 mg/ml og 20 mg/ml) og enheder (fx mg og ml) Konsekvensen er: <ul style="list-style-type: none"> • Konsekvensen er påvirkning af vejrtrækningen (repirationsdepression) og bevidsthedspåvirkning.
Formål	Formålet med instruks er, at: <ul style="list-style-type: none"> • Sikre at patienten får den rigtige medicin på det rette tidspunkt. • Arbejdsgange omkring medicinering af patienter, der er i behandling med opioider, er sikre og forståelige. De rette kompetencer er til rådighed for arbejdet. <ul style="list-style-type: none"> • Roller og ansvarsfordeling er tydeligt defineret og dokumenteret i Nexus. • Alle involverede medarbejdere har den tilstrækkelige viden om opioider.
Definition af ansvarsfordeling	Behandlingsansvarlig læge: <ul style="list-style-type: none"> • Ordinerer medicinen • Udfører kontinuerlig kontrol af behandlingen • Informerer sundhedsfaglig medarbejder om resultat af kontrollen. Leder af sygeplejen: <ul style="list-style-type: none"> • At der er udarbejdet "Instruks for medicinhandling af opioider" • At medarbejderne er bekendt med instruks • At de involverede medarbejderne har kompetencerne til at varetage opgaven. Leder af hjemmepleje og ældrecentre: <ul style="list-style-type: none"> • At medarbejderne er bekendt med instruks • At de involverede medarbejderne har kompetencerne til at varetage opgaven. Sundhedsfaglig medarbejder: <ul style="list-style-type: none"> • Følger "Instruks for medicinhandling af opioider" • Opdaterer FMK og dispensere medicinen jf. ordinationen fra behandlingsansvarlig læge. • Kontakter behandlingsansvarlig læge ved mistanke om fejl i ordinationen • Kontakter behandlingsansvarlig læge ved manglende dokumentation efter opfølgning på behandlingen
Gældende for	Alle sundhedsfaglige medarbejdere i Center Pleje og Omsorg, Rebild Kommune, der er involveret i behandling med opioider.
Borger målgruppe	Patienter i CPO, Rebild Kommune, der modtager behandling med opioider og hvor kommunens sundhedsfaglige medarbejdere er involveret i behandlingen.

Procedurer og administration af Opioider

<p>Sikring af sundhedsfaglige medarbejderes nødvendige kompetencer ift. medicin håndtering af opioider – herunder instruktion af personalet</p>	<p>Alle sundhedsfaglige medarbejdere introduceres til Rebild Kommunes ”Instruks for medicin håndtering” og ”Instruks for medicin håndtering af opioider” ved deres ansættelse.</p> <p>Ovennævnte instrukser gennemgås løbende på ERFA møder i sygeplejen samt assistentmøder i hjemmeplejen og på ældrecentre.</p> <p>Sundhedsfaglige medarbejdere laver egenkontrol på medicindispensering hver 12. uge.</p>
<p>Kontrol af overensstemmelse mellem dispenseret medicin og ordinationen i FMK</p>	<p>Efter dispensering afstemmes alle dosisæsken med det samlede antal tabletter på hvert enkelt angivet tidspunkt på døgnet i hhv. FMK og medicinæsken.</p> <p>Ved dosisdispenseret medicin afstemmes det første døgn dispenseret medicin med ordinationerne i FMK ved modtagelse af medicinen.</p> <p>Inden udlevering af medicinen afstemmes det dispenseret antal tabletter med det antal tabletter, som er ordineret i FMK.</p> <p>Ved administration af medicinske plastre, dokumenteres påsætning af plastret på særskilt skema ”depotplaster - bryst” eller ”depotplaster - ryg”, som findes på Rebild Kommunes hjemmeside: Forside vin.rebild.dk -> Sundhedsfaglige instrukser.</p> <p>Ved administration af opioider som injektions- og infusionsvæske afstemmes præparatnavn, styrke og dosis på æsken/beholderen med ordinationen i FMK inden indgift af præparatet.</p>
<p>Procedurer for dokumentation af medicin ordinationer</p>	<p>Jf. ”Instruks For Fælles Medicin Kort”, er sundhedsfaglige medarbejdere forpligtet til at gennemgå og behandle ”MedCom og FMK-adviseringer” i eget område, minimum to gange pr.vagt.</p> <p>For at nedbringe risikoen for fejl ifm. medicinordinationer, dokumenteres disse kun i FMK. Der kan dog henvises til en ordination i FMK i den aktuelle Helbredstilstand.</p>
<p>Identifikation af patienten og patientens medicin</p>	<p>Patienten skal oplyse navn og cpr. nummer og dette skal stemme overens med navn og cpr. nummer på æsken med injektions-/infusionsvæske, dosisæsker eller dosisdispenseret medicin.</p>
<p>Dispensering og administration af opioider</p>	<p>Opioider dispenseres/administreres jf. ordinationen i FMK.</p> <p>Ved dispensering/administration af opioider skal der laves dobbeltkontrol, hvor den sundhedsfaglige medarbejder tjekker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosis • Styrke (fx 5 mg/ml og 20 mg/ml) • Enheder (fx mg og ml) • Dobbeltordination, herunder med smertepaster hvor det skal sikres, at det gamle plaster fjernes, før et nyt sættes på • Dokumentation af, hvor og hvornår plastret er administreret • Evt. PN-ordination set ift. fast ordination. <p>Sundhedsfaglige medarbejdere skal være opdateret på lægemidlerne, især på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De forskellige typer af opioider og deres anvendelse • Risikopatienter • Beregningsalgoritmer, Beregningsalgoritme i VARhealthcare anvendes i Rebild Kommune • Forgiftning, se endvidere: https://pro.medicin.dk/Specielleemner/Emner/315626 <p>Behandling med IV-opioid varetages af sundhedsfaglige medarbejdere i Rebild Kommune, skal ske på baggrund af gældende retningslinjer fra udskrivende afdeling og/eller ordinerende læge.</p>
<p>Ansvars- og opgavefordeling mellem sundhedsfaglig medarbejder og behandlings- ansvarlig</p>	<p>Den sundhedsfaglige medarbejder er forpligtet til at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opdatere FMK inden en medicindispensering/administration påbegyndes • Dokumentere telefonordinationer i FMK ”lokal ordination ” samt sikre opfølgning på denne og på lægens ordination i FMK, så ordinationen på opioider ikke fremkommersom ordineret to gange. Ligeledes dokumenteres baggrunden for lægekontakten samt oprettelsen af

<p>læge, herunder telefonordinationer, ordinationsændringer, receptfornyelse, ophør eller pausering af opioider</p>	<p>lokalordinationen i en observation</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opdatere ordinationsændringer i FMK samt i den dispenserede medicin • Anmode om receptfornyelse ved behov, så der altid er medicin nok ved næste dispensering/administration • Opdatere FMK og dispenseret medicin ifm. ophør/pausering af opioider • Kontakte behandlingsansvarlig læge ved mistanke om fejl i ordinationen og/eller vedmangel på svar ifm. kontrol af behandlingen.
<p>Ansvars- og opgavefordeling mellem sundhedsfaglig medarbejder og behandlingsansvarlig læge, om den medicinske behandling, herunder opfølgning efter gennemgang og evt. revision af ordineret medicin samt aftaler om kontrol af behandlingens virkning og evt. bivirkninger</p>	<p>Efter gennemgang af den ordinerede medicin opdateres FMK af sundhedsfaglig medarbejder.</p> <p>Ved ændringer i ordinationerne gennemgås og ændres indholdet i dosisæskerne, så medicinen stemmer overens med den ordinerede medicin i FMK.</p> <p>Er der ændringer ift. dosisdispenseret medicin kasseres dette og der bestilles medicin til manuel dispensering, indtil patienten kan få dosisdispenseret medicin igen.</p> <p>I den aktuelle helbredstilstand dokumenteres følgende:</p> <p><u>Nuværende vurdering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumenter din nuværende vurdering af det aktuelle problem, fx velbehandlede smerter <p><u>Fagligt notat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Problem • Årsag • Symptomer/kendetegn • Historik <p>samt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvem er behandlingsansvarlig læge • Hvad er frekvensen af kontrollerne • Hvem gør hvad ifm. kontrollerne • Hvem behandler prøvesvar fra behandlingsansvarlig læge <p><u>Forventet vurdering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er din forventede vurdering efter igangsættelse af behandlingen; ud fra 3 følgende muligheder: • Forsvinder • Mindskes • Forbliver uændret <p><u>Beskrivelse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er der behov for hjælp til • Henvis til handlingsanvisning • Dokumenter om patienten har givet informeret samtykke til behandlingen eller ej <p><u>Borgers vurdering:</u></p> <p>SKAL udfyldes sammen med patienten og det er patientens vurderinger, der skal fremkomme der i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udførelse • Betydning af udførelse • Borgers forventninger og mål <p>Opfølgning på virkning og bivirkninger dokumenteres i en observation, der danner relation med den aktuelle helbredstilstand.</p>
<p>Instruksen er udarbejdet på baggrund af materiale fra</p>	<p>Styrelsen for patientsikkerhed;</p> <p>”Opioider” https://stps.dk/da/laering/risikoomraader/risikosituationslaegemidler/opioider/</p> <p>”Sikre arbejdsgange” https://stps.dk/da/laering/risikoomraader/risikosituationslaegemidler/sikre-arbejdsgange/</p>